

Шта значи провера спремности (зрелости)

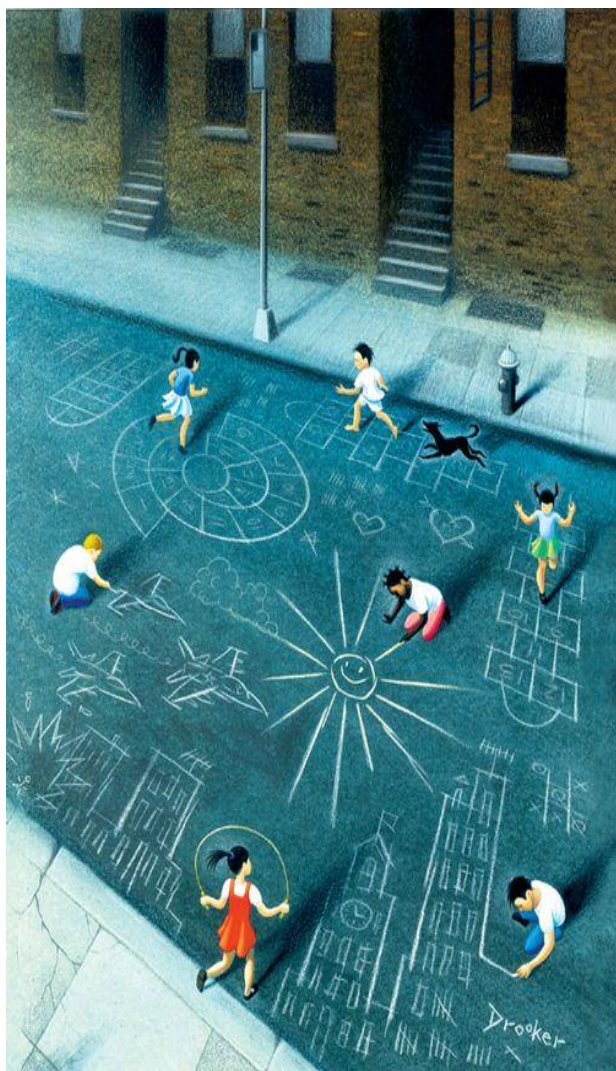
детета за полазак у школу?

Школски психолог и педагог врше процену зрелости детета за полазак и то чине применом стандардизованог теста, као и додатним питањима које одаберу у циљу процене. Под зрелашћу детета за полазак у школу се подразумева извесни ниво физичког и психичког развоја на основу ког се може претпоставити да ће дете моћи да задовољи захтеве који му се постављају у школи. Често наилазимо на сличан појам, то је појам спремност за школу. Спремним за школу се сматра дете које поседује знања и вештине који су од важног значаја за успешно прилагођавање условима учења карактеристичним за образовни процес

Процена приликом тестирања преваходно је оријентисана на когнитивну зрелост детета, а поред ове разликујемо физичку, социјалну и емоционалну зрелост детета. У изузетним случајевима, могуће је да након тестирања школа да предлог за одлагање уписа у први разред. То се чини веома ретко, јер је на темељним принципима који су прописани Законом о основама система образовања и васпитања развијена пракса пружања подршке детету која омогућава похађање наставе уз одређени вид индивидуализације или по индивидуалном образовном плану, у циљу остварења добробити детета и реализације очекиваних исхода образовног процеса.

Физичка развијеност детета

Ова зрелост процењује се на основу бројних показатеља међу којима су најочљивији висина и тежина детета, као и вештине које у великој мери одређују оно што зовемо физичком развијеношћу детета. Вештине попут трчања, вожње бицикла, тротинета, везивања пертли, као и усавршавање fine покретљивости појединих мишића у погледу графомоторике, представљају предуслов за учење сложених психомоторних вештина које су неопходне за успешан процес образовања.

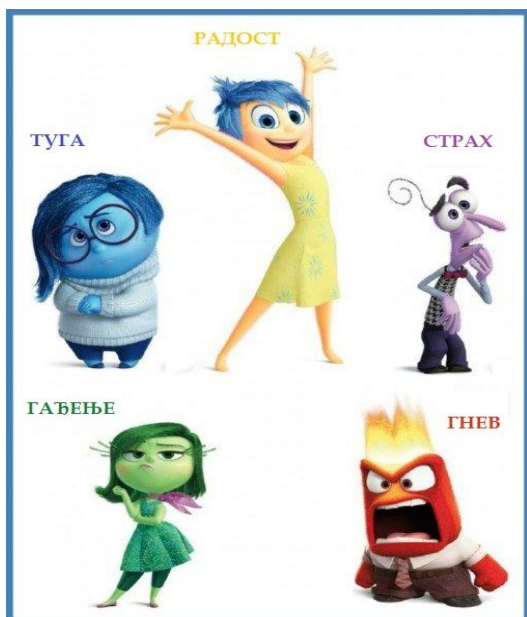

Социјална зрелост

Социјална зрелост подразумева да дете разуме и поштује одређена правила или обрасце понашања, остварује успешну комуникацију и сарадњу са вршњацима и осталим особама у свом окружењу. То значи да је дете усвојило социјално прихватљиве и пожељне облике понашања који су својствени особи одређеног узраста и у стању је да усклађује сопствене потребе и жеље са правилима и циљевима групе којој припада. Дете које је развило социјалне вештине биће прихваћено од стране вршњака у одељењу, лакше ће развијати самопоштовање и самопоуздање, па ће и реалније процењивати своје могућности и способности. Дете треба да буде самостално у одржавању личне хигијене, облачењу, обувању и употреби тоалета. Такође, добро је да дете има обавезе у породици у складу са психофизичким могућностима како би лакше прихватило школске обавезе. То ће будућем прваку помоћи да радосно приступи школи и учењу.

Емоционална зрелост

Емоционална зрелост подразумева стицање одређене стабилности у смислу препознавања и разумевања сопствених и туђих емоција, као и испољавање емоција на социјално прихватљив начин. Емоционално зрело дете може да сачека, одложи одређену идеју, захтев, потребу, развило је извесни степен толеранције на препреке, што ће му помоћи при учењу и оног градива које му је мање занимљиво. Развој самосталности, поверења и самопоуздања, емоционална стабилност и контрола емоција су најважније снаге првака.

Когнитивна (интелектуална) спремност

Интелектуална зрелост детета је веома важан део његове укупне спремности за полазак у школу, будући да обухвата когнитивне функције које су најпотребније за успешно извршавање основне школске активности, а то је учење. Она обухвата развијеност интелектуалних функција – опажање, мишљење, говор, пажњу, памћење. Мишљење детета у периоду између шесте и седме године живота прелази са преоперационог стадијума на стадијум конкретних операција, што га чини спремним за савладавање школског градива. Не брините, код већине деце се до навршене седме године живота мишљење стабилизује у погледу карактеристика стадијума конкретних операција. Навешћемо један пример.

Можда сте чули за чувени експеримент са чашама. Детету се покажу две чаше напуњене течношћу до истог нивоа, а затим се пред њим вода из једне чаше преспе у другу која је ужа и дужа од претходне. Питамо дете где има више воде. Дете на преоперационолном стадијуму још увек не схвата да се својства материје не мењају када се мењају спољашња својства и усредсређено је на једну димензију предмета (нпр. дужину), те нам лагодно одговара да више воде има у дужој чаши. Дете чије је мишљење прешло на стадијум конкретних операција увиђа и одговара да је у питању иста количина воде коју смо пресули у другачију чашу (ова карактеристика мишљења на конкретном стадијуму назива се конзервација).

